

SAK 4

Bestandssituasjonen for hvitfisk- og pelagisk sektor

Styret inviterer årsmøtet til å fatte slikt vedtak;

«Fiskebåt Vest tar redegjørelsen fra Bjarte Bogstad til orientering.

Årsmøtet i Fiskebåt Vest konstaterer at ressursnedgangen fortsetter med betydelige reduksjoner i hvitfisksektoren: Nordøstarktisk -torsk(-21 %), sei (-15 %) og blåkkeite(-20 %), men hyse øker(18 %). I pelagisk sektor er det foreslått dramatiske reduksjoner i kvotene med nedgang på både makrell(-70%), kolmule(-41%) og Nordsjøsild(-27 %), mens NVG-sild øker (33 %). Det foreligger heller ingen loddekvote i Barentshavet for 2026, et nullråd for øyepål, og eventuell tobiskvote blir først klart februar 2026. Dette skjer parallelt med økende klimakostnader, uavklarte rammevilkår knyttet til kvotemelding 2.0 og strukturtilbakefall fra 2027. Årsmøtet konstaterer at norsk fiskerinæring står ovenfor en svært krevende situasjon i 2026.

Årsmøtet anser Havforskningsinstituttet som en sentral premissleverandør for villfisknæringen, der Havforskningsinstituttets kunnskap om bestander, økosystem og sonetilhørighet er avgjørende for både ressursforvaltning og internasjonale forhandlinger. Årsmøtet er derfor sterk bekymret for reduksjon i bestandsforskningsinnsatsen som følge av lavere inntekter fra forskningsavgiften i 2026 samtidig som Havforskningsinstituttet må håndtere økt press fra nye oppgaver som bl.a. havvind og mineralutvinning. Årsmøtet krever derfor at Havforskningsinstituttet i Statsbudsjettet sikres tilstrekkelig finansiering for å styrke bestandsforskningen både i kvalitet og kvantitet i en krevende tid. Fiskebåt Vest krever at forskningsinnsatsen på arter med svakt kunnskapsgrunnlag som lodde, blåkkeite, vassild, lange og brosme styrkes.

Årsmøtet er kritisk til reduksjonen i kvoterådet på makrell fra ICES til 174 357 tonn som følge av ny metoderevisjon. Gytebestanden er ikke dramatisk redusert, og kun estimert til å falle med 13 % fra 2024 til 2025. ICES legger til grunn et pessimistisk syn på rekruttering med referansperiode 2017-2025. Beregninger viser at det må settes en kvote over 600 000 tonn i 2026 for at gytebestanden skal falle fra 2026 til 2027. Fiskebåt mener at det foreligger vitenskapelig grunnlag for å fastsette en kvote på 306 702 tonn, i tråd med opprinnelig forslag fra arbeidsgruppen i ICES. Det vil dempe de økonomiske konsekvensene, og likevel ta hensyn til bestandsoppbygging. Årsmøtet anerkjenner at ressursituasjonen er kompleks og bygger på «best tilgjengelig vitenskap», men årsmøtet er kritiske til den strenge «føre-var-praksisen» ICES har ført i kvoteanbefalingene de siste årene.

Årsmøtet etterlyser økt forskningsinnsats- og metoderevisjon på kolmule, da det ikke har vært metoderevisjon på bestanden på lang tid. Dagens modell er mangelfull i forhold til rekrutteringssignaler og viktige datakilder. Årsmøtet mener at når kolmulebestanden høstes bærekraftig, så var forventningen at stabilitetsklausulene skulle gjelde for 2026.

Årsmøtet uttrykker bekymring over disse utfordringene og understreker at Norge må benytte det handlingsrommet ICES selv har pekt på, slik at kvotene settes på et nivå som både sikrer bærekraft og reduserer de mest dramatiske utslagene for næringen. Store

variasjoner i kvotefordeling fra år til år skaper betydelige utfordringer i markedet. Ustabil tilgang på råstoff gir store prisutslag, noe som er uheldig både for flåte og industri. Slike svingninger svekker forutsigbarheten i verdikjeden og undergraver Norges posisjon som en pålitelig leverandør i internasjonale markeder.

Årsmøtet understreker viktigheten av stabile og langsiktige internasjonale avtaler om kvoter og soneadgang i en krevende bestandssituasjon. Gjensidig soneadgang gir fleksibilitet til å kunne høste effektivt og bærekraftig med hensyn til både tilgang, størrelse på fisken, kvalitet og med lavest mulig Co2 utslipp. Fiskebåt Vest mener at Norge må stå fast på prinsippet om at fordeling av kvotene mellom land skal være basert på bestandenes sonetilhørighet.

Årsmøtet er bekymret for Russlands trusler om å suspendere forvaltningssamarbeidet i Barentshavet som svar på norske sanksjoner. Russland har varslet reduksjon i både minstemål og maskevidde for torsk. Om det innføres vil det føre til økt beskatning av småfallen torsk i Barentshavet i en tid der torskebestanden er på et kritisk lavt nivå. Fiskebåt Vest har stilt seg bak norske myndigheters sanksjoner mot Russland for å ivareta norske sikkerhetspolitiske interesser, og støtter Nærings- og fiskeridepartementets linje hvor det arbeides for å få gjennomført fiskeriforhandlingene med sikte på en ny avtale for 2026. Det er planlagt møte mellom Norge og Russland i perioden 8-12 desember. At møtet blir gjennomført, selv under krevende politiske forhold, gir et viktig signal om at partene fortsatt ønsker å finne løsninger. Årsmøtet mener en videreføring av samarbeidet er helt avgjørende for å sikre en bærekraftig forvaltning av fellesbestandene i Barentshavet.»